

Karjalan Heimo

KARJALAN SIVISTYSSEURAN ÄÄNENKANNATTAJA

(Perustettu 1906)

Numero 2—3

Helsingissä toukokuun 9. pnä

1959

Lehti ilmestyy Helsingissä kerran kuussa, tarpeen mukaan kaksosis- ja juhlanumeroina. - Tilaushinnat: 500 mk vuosik. ja 300 mk puolivuosik. - Ilmoitushinnat: Koko sivu 15.000 mk., ½ siv. 8.000 mk ja ¼ siv. 6.000 mk - Neuvottelukunta: Aleksi Lahelma, Rafael Engelberg, Onni Okkonen, Eijo Vesanen, Boris Karpela, Eino Rahikainen, Huoti Koski ja W Keynäs. - Päätoimittaja Kosti Pamilo, toimiston hoitaja Alli Lahelma, Pamilo toimeen 10 321. Lehden toimitus ja konttori osoite Helsinki, K., Kasarmik. 25 C., 5. kerros. Puh. 664 394.

PEKKA MATTINEN ON POISSA

Pekka Mattinen.

Karjalan Heimolla oli painettuna kirjoitus Pekan 80-vuotispäivän merkeissä. Se ei ehtinyt tulla julkisuuteen, kun tuli viesti Pekan siirtymisestä tuonilmaisiin. Seuraavassa lehdessämme julkaisemme kirjoituksemme hänen ansiokkaasta elämäntyöstään liike-elämän ja heimotyön parissa. Nyt opettaja W. Keynäs — Pekan aateveli muistelee häntä kuin myös Ville Luotoa.

Tuonen viikatemies korjaa satoaan varsin tiheään sen vanhemman itä-karjalaispolven keskuudessa, joka joutui jättämään syntymäseutunsa rajan takana ja siirtymään uutta kotia perustamaan läntiseen heimomaahansa Suomeen. Näitä aivan viime viikkoina keskuudestamme poistuneita ovat kauppiaat Pekka Mattinen ja Ville Luoto.

Molemmat olivat syntyneet rajan takana Vuokiniemellä, samassa pitäjässä kuin allekirjoittanutkin. En pidä tarpeellisena toistaa Pekka Mattisesta hänen toisessa paikassa lehdessämme olevia elämänvaiheitaan. Sen sijaan koitan lyhyesti muistella hyvää ystävääni ja uskollista työtoveriani Pekka Mattista ihmisenä ja kansalaisena.

Pekka Mattinen oli viittä vuotta vanhempi allekirjoittanutta. Niinpä hän siirtyi Suomeen vastaavasti aikaisemmin ja eläessämme täällä Suomessa eri paikkakunnilla ja minun ollessani nelisen vuotta »Valloissa», jouduimme kosketukseen tois-

temme kanssa lähemmin vasta v. 1917, jolloin Karjalan Sivistysseura lakkauttamisensa jälkeen perustettiin uudelleen. Mutta senpä jälkeen onkin kosketus välillämme ollut yhtenäistä.

Nimenomaan Karjalan Sivistysseuran työkentällä on ollut huvittavaa todeta, mitenkä Pekka Mattinen erosi luonteensa puolesta toisista saman perheen lapsista. Sen sijaan että toiset ovat äkkiä riehahtavia, valmissanaisia — hyvässä mielessä sanottuna — oli Pekka rauhallinen ja harkitseva. Ja punnittuaan jonkin asian oikeaksi, hän ei siitä sitten luopunut. Monta kertaa tapahtui seuramme johtokunnan kokouksissa, että hän esitti mielipiteensä keskustelun alaisesta asiasta, vasta sen jälkeen, kun muut olivat omalta osaltaan jo sen tehneet. Yleensä hän luonteensa mukaisesti tahtoi seuramme työssä noudattavan maltillisuutta ja tämä menettelytapa on osoittautunut monessa asiassa oikeaan osuneeksi. Puhutaan tulisielui-

sista aatteen ajajista ja työntekijöitä. Käsitän tulieluudella, en tässä niinkään elävää ja innostavaa, sanoisinko puheteknillisesti loistavaa esitystä, kuin vaatimatonta, mutta uskollista, vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen jatkuvaa työtä asettamansa päämäärän hyväksi.

Sellainen tulieluinen, hiillospalava uskollisuuden perikuva oli Pekka Mattinen. Hänen hiljaisen luonteensa takia moni saattoi erehtyä hänen osuutensa arvosta karjalaisella työvainiolla. Kuitenkin se on arvostettava erittäin merkittäväksi. Ja hän oli uskollinen loppuun saakka. Sairaudestaan huolimatta hän arveli voivansa palvella yhteistä asiaamme. Olin hänen kanssaan pitkäkössä puhelinkeskustelussa pari päivää ennen hänen kuolemaansa. Sovimme, että heti palattuani aikomaltani matkalta Etelä-Pohjanmaalle, ryhtyisimme keskustelemaan sovituista asioista. Palattuani oli ystävänä ja uskollinen työtoverini kilvoituksensa kilvoitellut. Vain kaunis muisto on jäljellä minulla kuten varmaan monella muullakin sekä Karjalan että muun Suomen miehillä. Hän on jättänyt heimonsa ja erikoisesti Karjalan Sivistysseuran työhön kauniin ja pysyvän jäljen.

*

KAUPPIAS VILLE LUOTO kuoli Kurikan sairaalassa huhtikuun 13. p:nä. Hän oli syntynyt Vuokkiniemellä 14. 1. 1900. Ville Luoto vietti lapsuutensa osittain syntymäkodissaan Vuokkiniemellä osittain Eteläpohjanmaalla Närpiössä. Elämäntehtävänsä hän suoritti kauppa-alalla jatkaen heimomme ikivanhoja ja kunniakkaita kauppiasperinteitä. Kauppias Luoto harrasti myös kauppiaskunnan yhteisiä asioita kuuluen mm. Vähittäiskauppioiden Vaasan piirin edustajistoon. Vainajaa jäivät kaipaamaan puoliso ja tyttäret perheineen.

Ville Luoto siunattiin haudan lepoon Kurikan kirkossa 19. 4. lukuisten läheltä ja kauempaakin saapuneen karjalaisen saattoväen suorittaessa hänelle viimeistä palvelusta. Tätä laajaa ystäväpiiriä todisti surutaloon saapunut lukuisat adressit ja kukkalähetykset sekä hautakumpua peittänyt kukkas- ja seppelmäärä.

Laskiessaan tyttärensä Maijun kanssa perheensä sepeleen allekirjoittanut viittasi muistopuheessaan siihen tärkeään osuuteen, mikä Etelä-Pohjanmaalla on ollut heimomme kansallisessa herätyksessä. Vaasasta käsinhän lausuttiin v. 1906 myös seuramme syntysanat. Karjalaisten kiertokauppiaitten kosketus mm. eteläpohjalaiseen nuorisoseuraliikkeen edustajiin antoi alkusysäyksen myös karjalaiselle kansallisille ja sivistyksellisille pyrkimyksille. Toisaalta nämä karjalaiset laukkumiehet ja maakuntaan jo vakinaisesti asettuneet kauppiat olivat rajantakaisen Karjalan edustajia maakunnassa. Kukin heistä kantoi tämän leiviskänsä, tehden tietoisesti tai itsetiedottomasti eri tavoin tunnetuksi rajan takana elävän Suomen heimon olemassaoloa. Kauppias Luoto hoiti tämän tehtävän omalta osaltaan tunnustusta ansaitsevalla tavalla.

Rakkaus syntymäseutuun ja heimonsa kohtaloihin oli Ville Luodolle ominainen ja pysyvä. Se

KUKA PUREE PIIRAAT

Salmiko tai Suojärvi?

tuli esille monessa muodossa ja erikoisesti siinä kirjeenvaihdossa, joka tapahtui välillämme hänen sairautensa aikana ja jo aikaisemminkin.

Ville Luodon hautakunnan paikka Kauhajoen jokirinteellä muistuttaa vajan syntymäkodin, Viiksinnyssalmen joenrinteitä, Ylä-Kuittijärven liepeillä. Soikoon keväisen Kauhajoen laulu surusäveltä vainajan viimeisen lepopaikan äärellä.

V. Keynä s.